

Československé republiky s plnou mocí pro správu Slovenska ze dne 30. dubna 1919, čís. 76 (3577 pres.). Zabráni bytův a místností provedená podle nich zůstávají v platnosti.

Obce, které byly zmocněny, aby provedly opatření podle těchto nařízení, a společné bytové úřady, zřízené podle nich, jsou od počátku účinnosti tohoto zákona zmocněny, by provedly opatření podle svrchu uvedených §§ 2 až 31. Toto zmocnění platí do 31. prosince 1920; zemský politický úřad, na Slovensku županský úřad, může je vyhláškou v zemském zákoníku, na Slovensku v Úředních Novinách, odvolati i dříve, přestal-li v obci (v bytovém obvodu) nedostatek bytů.

Úřad přisedících společného bytového úřadu a jejich náhradníků se zrušuje.

§ 34.

Provést tento zákon náleží ministru sociální péče v dohodě s ministry spravedlnosti, vnitra, financí, obchodu, veřejných prací, zemědělství, a veřejného zdravotnictví a tělesné výchovy.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Dr. Winter v. r.

Čís. 593.

Zákon ze dne 30. října 1919

o ochraně drobných zemědělských pachtýřů.

§ 1.

Pacht (podpacht) zemědělského pozemku, který skončí neb již skončil ve druhé polovici roku 1919, obnovuje se na další pachtovní rok (1920) i proti vůli propachtovatele (vlastníka, pachtýře) tím, že pachtýř (podpachtýř) propachtovateli neb jeho hospodářské správě písemně oznámí do 30. listopadu 1919, že si pozemek nadále podrží v pachtu, jestliže

1. pachtýř pachtovaný pozemek sám nebo se svou rodinou obdělává a nadále obdělávat chce a může, a

2. pacht zrušen byl výpovědí propachtovatelovou aneb nemohl býti obnoven pro jeho odpor, a propachtovatel neměl zákonného důvodu od pachtovní smlouvy bez výpovědi odstoupiti.

§ 2.

Byl-li pozemek již propachtován jinému pachtýři, obnovuje se pacht podle tohoto zákona jen tehdy, jestliže starému pachtýři nezbylo by ani 5 ha vlastní i pachtované zemědělské půdy a ztráta pachtu ohrozila by jeho existenci.

§ 3.

Pokud běží o pozemky, které nenáleží obci neb nejsou podle zákona ze dne 16. dubna 1919, č. 215 Sb. z. a n., státem zabrány nebo zapsány v deskách zemských aneb netvoří hospodářskou součást statku zapsaného v deskách zemských, obnova pachtu nenastává, když:

- celková výměra zemědělských pozemků ve vlastnictví propachtovatelově se nacházejících nečiní více než 15 ha, aneb
- když propachtovatel běže neb chce vzíti do vlastní správy pachtovaný pozemek, který teprve po 1. srpnu 1914 byl propachtován, nebo kterého nabyl teprve po tomto dnu od osoby neb po osobě, jejíž je zákonným dědicem, nebo
- když běže neb vzal do vlastní správy pozemek, ježto pominula překážka, pro kterou nemohl na pozemku sám hospodařiti (jako přílišné mládí, občasná neschopnost neb nepřítomnost jeho nebo k tomu schopných členů rodiny) neb
- když nový pachtýř, jemuž propachtovatel pozemek propachtoval neb propachtovati chce, měl pozemek tento před tím již v pachtu a pachtu toho se vzdal pro závažné překážky, jež nyní pominuly, aneb náleží-li tento nový pachtýř mezi zákonné dědice propachtovatelovy a obdržel-li pozemek do pachtu k zajištění nutné existence.

§ 4.

Právo obnovy pachtu nemá pachtýř hospodářských celků, jako jsou dvory, statky aneb usedlosti.

§ 5.

Pro obnovený pacht platí podmínky dosavadního pachtu. Je-li však pachtovné v poměru k běžným pachtovným cenám nepoměrně nízké, může propachtovatel žádati přiměřené zvýšení. Nedohodnou-li se strany, určí pachtovné k návrhu propachtovatele rozhodčí soud, skládající se z přednosty okresního soudu, v jehož obvodu pozemek leží, jako předsedy, jenž může si za zástupce jmenovati jednoho soudcovského úředníka, a ze dvou přisedících jmenovaných po jednom každou stranou.

Neoznačí-li do lhůty soudem určené, neiděle 14denní, některá ze stran osobu přisedícího, jmenuje jej předseda rozhodčího soudu. Z rozhodnutí rozhodčího soudu není odvolání.

Nepožádá-li propachtovatel do 31. prosince 1919 za projednání věci rozhodčím soudem, platí dosavadní pachtovné pro obnovený pacht.

§ 6.

Obnova týká se i příslušenství zemědělského pozemku, za něž po rozumu tohoto zákona po-

kládají se i stavení obytná a hospodářská a pozemky, na nichž jsou zbudována, jakož i příslušné dvorky a zahrádky, užíval-li jich pachtýř na základě téhož pachtovního poměru.

§ 7.

Pacht takto obnoviti může pachtýř jen potud, pokud uplatněním tohoto práva nepřestoupí jeho vlastní a najatá zemědělská půda 8 ha, v případě v § 2 uvedeném a při pozemcích v § 3 označených 5 ha.

§ 8.

Při počítání výměry zemědělské půdy pokládají se rozvedení manželé za osobu jedinou. Na přebytky nejvýše půl ha se nehledí.

§ 9.

Byl-li požadovaný pozemek dán již v pacht jinému pachtýři, ruší se tato smlouva pachtovní obnovou podle § 1, co do pachtovního roku 1919/1920 pro obě strany; pachtýři jest však volno do konce roku 1919 vůbec od smlouvy ustoupiti.

§ 10.

Pachtýř uplatnivší nárok podle § 1 jest povinen nahraditi propachtovateli, po případě novému pachtýři (§ 7) užitečný náklad, který do dne oznámení (§ 1) vynaložili na požadovaný pozemek k docílení nové úrody.

Pro výši náhrady jest rozhodný užitek, jaký má vykonaná práce pro pachtýře. Pachtýři jest volno plniti náhradu též in natura, jako výkonem obdobných prací pro oprávněného, odvedením stejného množství mrvy, osiva atd. stejné jakosti, bylo-li by pachtýři v penězích plnění obtížno, a neprokáže-li oprávněný, že prací nebo věcí těch nepotřebuje.

Pro spory o výši náhrady platí obdobné ustanovení § 5.

§ 11.

Domnívá-li se pronajimatel, že pachtýři právo na obnovu pachtu nepřislouží, může oznámiti své námitky nejdéle do 14 dnů po pachtýřově oznámení okresnímu soudu, v jehož obvodě leží požadovaný pozemek, jinak ztrácí právo obnově odporovati.

Ve lhůtě v prvním odstavci stanovené může podati u soudu námitky i nový pachtýř (§ 7). Za tím účelem jest propachtovatel povinen oznámiti požadavek pachtýřův (§ 1) do 7 dnů po jeho odhlášení; neučiní-li tak, ručí za škodu, která z jeho opomenutí vznikne novému pachtýři.

§ 12.

O námitkách, jakož i nárocích na zvýšení pachtovního (§ 5) a na náhradu (§§ 10 a 11) rozhoduje se podle zásad řízení nesporného, o útratách však podle zásad řízení sporného.

§ 13.

K obnově pachtu podle § 1 není třeba souhlasu pozemkového úřadu ani jiného dozorčího úřadu.

§ 14.

Tento zákon působí dne dne, kdy bude vyhlášen. Ustanovení zákona ze dne 27. května 1919, č. 318 Sb. z. a n., a zákona ze dne 24. července 1919, č. 452 Sb. z. a n., se jím nemění.

§ 15.

Provést tento zákon ukládá se ministru spravedlnosti a zemědělství.

T. G. Masaryk v. r.

Tusar v. r.

Dr. Veselý v. r.

Prášek v. r.

Čís. 594.

Nařízení vlády republiky Československé ze dne 18. září 1919

k provedení zákona ze dne 13. května 1919, č. 250 Sb. z. a n., kterým se zrušují zákony o certifikátech.

§ 1.

Práva a výhody již nabyté (§ 2 zákona ze dne 13. května 1919, č. 250 Sb. z. a n.), mají toliko poddůstojníci, kteří před 21. květnem 1919 vyhověli podmínkám, jež stanoví předpisy §§ 1 a 2 zákona ze dne 19. dubna 1872, č. 60 ř. z., pokud se týče §§ 1 a 2 zákonného článku II:1873 pro nabytí nároku na propůjčení služebních míst ve smyslu těchto zákonů.

§ 2.

Počínaje dnem 21. května 1919 mohou býti vydávány certifikáty ve smyslu § 7 zákona ze dne 19. dubna 1872, č. 60 ř. z., pokud se týče ve smyslu § 7 zákonného článku II:1873, toliko poddůstojníkům uvedeným v § 1 tohoto nařízení.